

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра нових медій

Затверджено

На засіданні кафедри нових медій
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Наталія ГАБОР

Силабус з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми досліджень нових медіа»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Назва дисципліни	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ НОВИХ МЕДІА
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра нових медій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	ГАБОР Наталія Богданівна, кандидат філолог наук, доцент кафедри нових медій
Контактна інформація викладачів	natalya.habor@lnu.edu.ua http://journ.lnu.edu.ua/employee/habor-n-b
Консультації з дисципліни відбуваються	Понеділок, 13.00-15.00 год, (вул. Генерала Чупринки, 49, ауд.109), а також – у день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю зі студентами). Можливі й онлайн-консультації через Zoom. Для погодження часу онлайн консультації прошу писати на корпоративну скриньку.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Aktualni-problemy-mediadoslidzhen.pdf
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми досліджень нових медіа» є вибірковою зі спеціальності 061 – «Журналістика», яка викладається у <i>першому семестрі магістерської програми</i> в обсязі 3 кредитів (за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна розроблена так, щоб надати учасникам необхідні знання, обов’язкові для того, щоб зрозуміти, які зміни відбуваються на перетині цифрового медіасередовища та сучасних медіастудій, як ці зміни аналізують та коментують в медіадослідженнях, які теми актуальні й чому, який інструментарій використовується.
Мета та цілі дисципліни	Мета – аналізувати актуальні проблеми сучасних медіадосліджень, розробляти ідеї проектних досліджень у сфері нових медіа і належно презентувати їх, використовуючи міждисциплінарні підходи, стандарти медіадосліджень та ресурси наукометричних платформ
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки. – К.: Критика, 2010. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посібник / Н. Габор, Ю. Залізник, З. Козачок, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. — Львів :ЛНУ ім. І. Франка, 2015. — 136 с. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / За заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 156 с. Ромах О. В. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій : посібник / Оксана Володимирівна Ромах. – Львів : ПАІС, 2020. – 403 с. Digital Journalism Studies: The Key Concepts. By Bob Franklin, Lily Canter.

Published June 7, 2019 by Routledge, 334 P. Режим доступу
<https://www.routledge.com/Digital-Journalism-Studies-The-Key-Concepts/Franklin-Canter/p/book/9781138223066>

Додаткова література:

1. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство. – Львів: Літопис, 2000.
2. Габор Н. Документація та докудрама як фальшива реальність. Нові акценти для досліджень сучасного медіапростору [Електронний ресурс] // Медіакритика: Огляди. Аналітика. – URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analytyka/natalka-habordokumylo-ta-d>
3. Гордієнко Т. Сім нових досліджень про цифрові медіа та фактчекінг// Режим доступу: <https://ms.detector.media/mediadoslidzhennya/post/21167/2018-05-17-sim-novykh-doslidzhen-pro-tsyfrovi-media-ta-faktcheking/>
4. Еко, Умберто. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. – Львів: Літопис, 2004.
5. Квіт С. Що таке медіадослідження? / С. Квіт // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку [зб. наук. праць]. - Черкаси: Вид-во ЧНУ, 2007. – С. 335- 339.
6. Медіакультура в контексті міждисциплінарних досліджень : монографія / за загал. наук. ред. В. В. Березенко, М. А. Лепського, О. О. Семенець ; відп. ред. К. Г. Сірінюк-Долгарьова. – Запоріжжя : Кераміст, 2017. – 309 с.
7. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. - Львів: ПАІС, 2004. - 312
8. Різун В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій [Електронний ресурс] // [Наукова сторінка професора Володимира Різун] / Інститут журналістики : [сайт] / — Електронні дані. — Київ, 2011. — Режим доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/Nacherky_do_metodologiyi.pdf
9. Чекмишев О. Характеристики нових медіа в контексті впливу на методологію їх дослідження / О. Чекмишев // Наукові записки Інституту журналістики : [наук. зб.]. – К., 2010. – Т. 41. – С. 46–48
10. Matthew Powers. Rethinking Media Research for Changing Societies Режим доступу: https://assets.cambridge.org/97811088/40514/excerpt/9781108840514_excerpt.pdf

Інтернет-ресурси:

1. Список англomовних журналів з медіа досліджень: <https://guides.library.missouristate.edu/c.php?g=701682&p=4979611>
2. Список скопусівських журналів з медіа досліджень. Режим доступу: <https://www.scopus.com/sources.uri>
3. Європейська обсерваторія журналістики. Нові медіа та Веб 2.0 . Режим доступу: ua.ejo-online.eu/category/нові-медіа-та-веб-2-0
4. Інтернет-колекція Web of Science. Режим доступу: <https://clarivate.com/webofsciencelgroup/solutions/web-of-science/>
5. Воронько В., Костинский А. Комп'ютерний аналіз текстів. Режим доступу: <https://www.svoboda.org/a/24203824.html>
6. Вісник Львівського університету. Серія журналістика. Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/issue/archive>
7. Українське журналістикознавство. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=301>

Обсяг дисципліни	Денна форма навчання: 32 аудиторних. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи Заочна форма навчання: 16 аудиторних. З них 10 годин лекцій, 6 годин практичних занять та 74 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення дисципліни студент - <i>повинен знати:</i> специфіку та нові напрямки сучасних медіадосліджень, сучасні критичні медіа теорії, можливості застосування цифрового інструментарію; - <i>повинен вміти:</i> бачити проблематику актуальних новомедійних досліджень, аналізувати обрані сегменти нових медій та тенденції у них, застосовуючи цифровий інструментарій; формулювати напрями проектної роботи у сфері нових медіа; презентувати отримані результати як в усній формі, так і за допомогою онлайн-презентацій.
Ключові слова	Медіадослідження, медіаінструментарій, платформи медійних досліджень, новітні теорії медіадосліджень
Формат дисципліни	Очний/заочний
Підсумковий контроль, форма	Залік наприкінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань із журналістикознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, метод проєктів, інтерактивні методи навчання: рольова гра, ситуативна гра (симуляція), метод мозкової атаки, кейс-метод, елементи онлайн-навчання: робота з онлайн-дошкою на платформі Padlet, Jamboard, Mentimeter.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Оцінка складається з балів, набраних за виконання завдань. Усі завдання повинні бути подані у письмовій чи візуальній формі Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> ● практичне/самостійне опанування основної літератури, мініаналіз актуальної тематики <i>академічних</i> українських\зарубіжних видань та презентація на заняттях-10+10 балів ● мініаналіз актуальної тематики аналітичних українських\зарубіжних дослідницьких платформ та презентація на заняттях 10+10 балів; ● Інструментарій платформи Web of Science- 10 балів ● Специфіка міжнародних журналів з медіапроблем платформи Scopus-10 балів ● Мінідослідження на базі платформи Вокс -10 балів ● Презентація індивідуальних проєктів-30 балів

	<p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів робіт: - <i>презентація</i> аналізу академічних українських\зарубіжних видань; - <i>аналітичний огляд</i> актуальної тематики дослідницьких українських\зарубіжних медіаплатформ; - <i>індивідуальні дослідження практик</i> інструментарію платформи Web of Science; - <i>мінідослідження</i> на базі платформи Вокс та добірки Scopus-журналів, присвячених проблемам медіа; - <i>презентація</i> підсумкового дослідження.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістра є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за виконання індивідуальних завдань, самостійних робіт, мінідосліджень та їх привселюдної презентації. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість плагіату; своєчасність виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до підсумку</p>	<p>ІНДЗ - підготовка та публічна презентація індивідуального медіапроєкту. На основі моніторингу та аналізу успішних українських сучасних медіапроєктів студенти повинні підготувати власний індивідуальний медіапроєкт на дослідницьку тематику (на вибір).</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості дисципліни буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Інтернет-ресурси	Завдання	Термін виконання
1 Тиждень	<p><i>Тема 1.</i> Вступ до курсу. Історіографія та типологія медіадосліджень .</p> <p>Інтелектуальні рамки досліджень. Постаті та концепції</p>	Лекція (2 год.)	<p>Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / За заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 156 с.</p> <p>Digital Journalism Studies: The Key Concepts. By Bob Franklin, Lily Canter. Published June 7, 2019 by</p>	<p>Огляд наукової літератури за темою</p> <p>Визначення пріоритетних концепцій (6 год.)</p>	Тиждень

2 тиждень		Практичне (2 год.)	Routledge, 334 P. Режим доступу https://www.routledge.com/Digital-Journalism-Studies-The-Key-Concepts/Franklin-Cante r/p/book/9781138223066		
3 тиждень, 4 тиждень	Тема 2. Особливості сучасних досліджень нових медіа в академічних та професійних виданнях України та зарубіжжя	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.)	Квіт С. Що таке медіадослідження?/ С. Квіт // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку [зб. наук. праць].-Черкаси: Вид-во ЧНУ, 2007. –С. 335- 339. Гордієнко Т. Сім нових досліджень про цифрові медіа та фактчекінг// Режим доступу: https://ms.detector.media/me diaslidlzhennya/post/21167/ 2018-05-17-sim-novykh-dosl idzhen-pro-tsyfrovu-media-ta-f aktcheking/	Ознайомитись з провідними англомовними та україномовними фаховими виданнями (список пропонує викладач). Зробити міні-аналіз актуальної тематики <i>академічних</i> українських\зару біжних видань та підготувати презентацію (самостійна робота – 6 год.)	Тиждень
5 тиждень, 6 тиждень	Тема 3. Феномен «нових» медіа в інформаційному суспільстві Нові медіа-нова медійна теорія? Міждисципліна рність досліджень нових інформаційних середовищ і платформ. Підходи до вивчення нових медій в гуманітарних знаннях: можливості Media Studies, Cultural Studies і критичного дискурс-аналізу.	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.)	Чекмишев О. Характеристики нових медіа в контексті впливу на методологію їх дослідження / О. Чекмишев // Наукові записки Інституту журналістики : [наук. зб.]. – К., 2010. – Т. 41. – С. 46–48 Європейська обсерваторія журналістики. Нові медіа та Веб 2.0 . Режим доступу: ua.ejo-online.eu/category/нов і-медіа-та-веб-2-0	Аналізуємо міждисциплінар- ність досліджень нових інформаційних середовищ і платформ. Здійснити огляд дослідницьких ресурсів на вибір студента. Виявляємо можливості Media Studies, Cultural Studies і критичного дискурс-аналізу. (самостійна робота – 6 год.)	Тиждень

7 тижень	Тема 4-6 Новий інструментарій. Дослідницькі інститути та платформи. Стандарти міжнародних медіадосліджень та їх менеджмент. Ресурси та можливості наукометричних платформ Web of Science	Лекція (2 год.)	Список англомовних журналів з медіа досліджень: https://guides.library.missouri.state.edu/c.php?g=701682&p=4979611 Інтернет-колекція Web of Science. Режим доступу: https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/web-of-science/	Ознайомитись з матеріалом одного з онлайн-семінарів про ресурси та можливості наукометричних платформ Web of Science. Підготувати 7 хв. виступ перед колегами про інструментарій платформи Web of Science (самостійна робота – 6 год.)	Тиждень
8 тижень		Практичне заняття (2 год.)			
9 тижень	Тема 7. Специфіка міжнародних журналів медіапроблем платформи Scopus	Лекція (2 год.)	Список скопусівських журналів з медіа досліджень. Режим доступу: https://www.scopus.com/sources.uri	Проаналізувати 2 журнали з проблем медіа на вибір магістранта зі списку Scopus. Презентувати аналіз на практ. занятті (самостійна робота – 6 год.)	Тиждень
10 тижень		Практичне заняття (2 год.)			
11 тижень	Тема 8. Дослідницький проектний досвід платформ Вокс, ІМІ, Досвід «Європейської обсерваторії журналістики»	Лекція (2 год.)	ІМІ: https://imi.org.ua/monitorings <i>Європейська обсерваторія журналістики.</i> Дослідження: https://ua.ejo-online.eu/обсерваторія/дослідження <i>Вокс Україна</i> https://voxukraine.org/doslidzhennya/	Ознайомитися з дослідженнями трьох платформ та презентувати досвід однієї з них. (самостійна робота – 6 год.)	Тиждень
12 тижень		Практичне заняття (2 год.)			
13 тижень, 14 тижень	Зустріч з представниками дослідницьких платформ (Вокс, ІМІ, Досвід «Європейської обсерваторії журналістики»)	Лекція (2 год.)	ІМІ: https://imi.org.ua/monitorings <i>Європейська обсерваторія журналістики.</i> ua.ejo-online.eu/category/нові-медіа-та-веб-2-0 <i>Вокс Україна</i> https://voxukraine.org/doslidzhennya/	На базі попередніх занять та власного зібраного матеріалу бути готовим до колективного обговорення актуальних проблем сучасних медіа досліджень з	Тиждень

				запрошеними фахівцями (самостійна робота – 6 год.)	
15 тижень	Актуальні теми для досліджень: пишемо проекти	Лекція (2 год.)	Matthew Powers. Rethinking Media Research for Changing Societies Режим доступу: https://assets.cambridge.org/9781108840514/excerpt/9781108840514_excerpt.pdf	Фінальний проект. Презентуйте тематику та розгорнуту схему актуального дослідницького медіапроекту (самостійна робота – 16 год.)	Робота над проектом
16 тижень		Презентація проекту (2 год.)			